

Even uw aandacht...

Deze 'smaakmaker' laat u toe kennis te maken met dit werk.

Dit tekstfragment mag niet gebruikt worden voor opvoering. Het mag niet worden gedownload, afgedrukt of verder verspreid.

Indien deze smaakmaker u bevalt, raden we u aan het volledige toneelstuk te ontlenen en te lezen voor u tot de aankoop van boekjes voor opvoering beslist.

Veel leesplezier!

DE SCHELMENSTREKEN VAN SCAPIN
(Les Fourberies de Scapin – 1671)

Een komedie in drie bedrijven

door

1880
Molière

Vertaling en bewerking : Philip Vermoortel

Toneelfonds J. Janssens – Antwerpen
2017
Nr.3348

OPVOERINGSRECHT

Het opvoeringsrecht wordt verkregen na aankoop van tenminste TIEN tekstboekjes bij de uitgever en na betaling van de verschuldigde opvoeringsrechten aan:

Toneelfonds J. Janssens B.V.B.A.
Te Boelaerlei 107
2140 Borgerhout Antwerpen
rechten@toneelfonds.be

Bij aankoop van het verplicht aantal boekjes krijgt u van de uitgever een formulier 'Aanvraag tot opvoering'. Op dit formulier moet u plaats en datum(s) van opvoering invullen. Het moet minstens vier weken voor de opvoering(en) aan Toneelfonds J. Janssens worden bezorgd of digitaal worden ingediend via www.toneelfonds.be → opvoering.

Enige tijd voor de opvoeringen ontvangt men dan van Toneelfonds J. Janssens de factuur voor te betalen auteurs- en/of vertaalrechten.

Iedereen die een 'Aanvraag tot opvoering' indient wordt verondersteld de 'algemene voorwaarden aanvraag opvoering' (zoals ze vermeld staan op onze website) te kennen en te aanvaarden.

(Indien u geen toegang tot internet hebt, gelieve ons dit te melden. Dan sturen wij u graag per post een exemplaar van deze algemene voorwaarden.)

Men is volgens de Auteurswet strafbaar als men gebruik maakt van gekregen, gehuurde, geleende of gekopieerde boekjes.

Wanneer u niet voldoet aan de hier opgesomde voorwaarden, worden de geldende opvoeringsrechten met 100% verhoogd.

Voor Nederland contacteert u:

I.B.V.A "Holland"
Postbus 363
1800 AJ Alkmaar.
info@ibva.nl

TARIEFCODE A1

BELANGRIJKE OPMERKING!

Alle rechten voorbehouden. Iedereen die toestemming verkreeg het stuk *DE SCHELMENSTREKEN VAN SCAPIN* op te voeren moet de naam van auteur *MOLIÈRE* ; vert. *Philip Vermoortel* vermelden in alle publicaties die n.a.v. de voorstellingen verschijnen.

De auteursnaam moet onmiddellijk onder de titel vermeld worden, in een lettertype minstens half zo groot als dat van de titel, maar minstens twee keer zo groot als dat waarin de naam van de vertaler, regisseur en spelers wordt vermeld.

Wettelijk depot D/2017/0220/005
ISBN 978-90-385-14208

© 2017 Toneelfonds J. Janssens/Philip Vermoortel
www.toneelfonds.be

Niets uit deze uitgave mag worden veeveelvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, internet of op welke wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

PERSONAGES

(3 dames – 7 heren)

ARGANTE, vader van Octave en Zerbinette :

GERONTE, vader van Léandre en Hyacinte :

OCTAVE, zoon van Argante en geliefde van Hyacinte :

LEANDRE, zoon van Géronte en geliefde van Zerbinette :

ZERBINETTE, voor zigeunerin gehouden, herkend als dochter van Argante en geliefde van Léandre :

HYACINTE, dochter van Géronte :

SCAPIN, knecht van Léandre en schurk :

SYLVESTRE, knecht van Octave :

NERINE, dienstster van Hyacinte :

CARLE, bode :

Het stuk speelt zich af in Napels

Molière (1622-1673), *Scapin* (1671)

Les fourberies de Scapin (1671) is het enige stuk van Molière waarin een knecht de hoofdrol speelt. Huisknechten waren meestal afkomstig uit arme plattelandsmilieus. Als ze naar de stad trokken om daar een meester te dienen, werden ze in de ogen van het volk beschouwd als medeplichtig aan de uitbuiting door de rijken, maar ook voor hun meesters bleven ze verwerpelijk uitschot. Geminacht en gewantrouwd door iedereen, stonden ze alleen in de wereld en waren aangewezen op zichzelf om te overleven. En dat doet Scapin schitterend. Hij blijft niet alleen zijn eigen meester, maar manipuleert zijn meesters met superieure retoriek en doeltreffende sluwheid.

Het resultaat is een toneelstuk dat een vlijmscherp averechts beeld geeft van de maatschappelijke hiërarchie in de 17de eeuw. Scapin dankt zijn kracht aan zijn eigen scherpzinnigheid en niet aan overgeërfde macht of brutaal gedrag zoals zijn meesters. Hij belichaamt de overwinning van de vrije geest op de vastgeroeste structuren van een verstarde maatschappij, de triomf van de intelligentie over de macht.

Scapin is een figuur uit de commedia dell'arte die altijd weet te ontkomen aan de gevolgen van ruzies en gevechten, ook al heeft hij ze zelf ontketend. De oorspronkelijke Italiaanse naam Scappino is afgeleid van het Italiaanse werkwoord “scappare”, wat betekent: “ontsnappen”.

Tijdens de afwezigheid van hun stokoude vaders zijn Octave, zoon van Argante, en Léandre, zoon van Géronte, verliefd geworden: Léandre op de knappe Zerbinette en Octave op de arme Hyacinthe, die haar ouders nooit heeft gekend. Bovendien zijn Octave en Hyacinthe in het geheim met elkaar getrouwd. Wanneer vader Argante huiswaarts keert, begint Octave zich ernstig zorgen te maken over diens reactie en hij zit bovendien zonder geld. Daarom vraagt hij Scapin, de knecht van zijn vriend Léandre, om hulp.

Scapin brengt redding door intriges te smeden. Aan Argante vertelt hij dat Léandre zich misdragen heeft. Dat gaat Argante natuurlijk onmiddellijk doorvertellen aan Géronte, die zijn zoon ernstig berispt. Die zoon wordt op zijn beurt zo kwaad op roddelaar Scapin dat hij hem dreigt te vermoorden. Tot hij verneemt dat een groep Turken zijn geliefde Zerbinette zal ontvoeren als hij geen grote som losgeld betaalt. Nu moet ook Léandre een beroep doen op Scapin om aan dat geld te komen.

Door list en leugen weet Scapin het geld af te troggelen van de vrekkige vaders, maar omdat hij nog een rekening te vereffenen heeft met Géronte, maakt hij hem wijs dat de broer van Hyacinthe met zijn vrienden op zoek is naar hem om hem te vermoorden omdat hij het huwelijk van Octave en Hyacinthe wil verbreken opdat Octave met een rijkere jongedame zou kunnen trouwen. De doodsbanige Géronte is bereid om zich te verstoppen in een zak, wat Scapin de kans biedt om hem een aantal stevige stokslagen toe te dienen.

Deze rasechte slapstickscène is het absolute hoogtepunt van deze komedie.

Uiteindelijk blijkt Hyacinthe de verloren gewaande dochter van Géronte te zijn en Zerbinette de dochter van Argante. Scapin doet alsof hij stervende is nadat hij een hamer op zijn hoofd zou hebben gekregen. Uit medelijden schenken de vaders hem vergiffenis en dan gebeurt er een mirakel: Scapin geneest en wordt weer springlevend! Eind goed, al goed.

EERSTE BEDRIJF**Scène 1**

Octave, Sylvestre

OCTAVE : Ik ben verloren, Sylvestre, ik ben eraan! Wat moet ik doen? De grond zakt onder mijn voeten weg. Is het waar dat mijn vader vroeger terugkeert?

SYLVESTRE : Ja.

OCTAVE : En dat hij vanmorgen aankomt in de haven?

SYLVESTRE : Vanmorgen.

OCTAVE : En hij mij wil laten trouwen?

SYLVESTRE : Ja.

OCTAVE : Met een dochter van meneer Géronte?

SYLVESTRE : Van meneer Géronte.

OCTAVE : En die dochter is al op weg naar hier vanuit Tarente?

SYLVESTRE : Ja.

OCTAVE : En dat heb je van mijn oom gehoord?

SYLVESTRE : Van uw oom.

OCTAVE : Aan wie mijn vader dat allemaal geschreven heeft in een brief?

SYLVESTRE : In een brief.

OCTAVE : En mijn oom weet wat we uitgespookt hebben?

SYLVESTRE : Uitgespookt hebben.

OCTAVE : Maar man, zeg toch iets. Of moet ik alles uit je sleuren!

SYLVESTRE : Wat moet ik zeggen? U vertelt alles precies zoals het is!

OCTAVE : Geef me dan tenminste raad. Wat moet ik doen om me te redden uit deze verschrikkelijke situatie?

SYLVESTRE : Geef *mij* maar raad, want ik zit in precies dezelfde "verschrikkelijke situatie".

OCTAVE : Die vervloekte thuiskomst wordt mijn dood.

SYLVESTRE : De mijne ook.

OCTAVE : Als vader alles te weten komt, krijg ik een lawine van verwijten over me.

SYLVESTRE : Als 't maar dat is. Ik voel de lawine van stokslagen al die mijn arme rug zal mogen incasseren.

OCTAVE : Hoe geraak ik nog uit dit moeras voor ik erin verdrink!

SYLVESTRE : Daar had u beter aan gedacht voor u erin sprong.

OCTAVE : Houd je wijze lessen maar voor jezelf.

SYLVESTRE : En houdt u in het vervolg uw domme avonturen maar voor uzelf.

OCTAVE : Wat moet ik doen, wat moet ik doen. Ik maak mezelf van kant (*grijpt zijn degen om zijn borst te doorboren*).

Scène 2

Octave, Scapin, Sylvestre

SCAPIN : Maar meneer Octave! Wat scheelt er? Komaan (*neemt de degen voorzichtig af*). U beeft en siddert als een riet.

OCTAVE : Ach, mijn beste Scapin. Ik ben verloren. De ongelukkigste mens ter wereld.

SCAPIN : Hoezo?

OCTAVE : Mijn vader kan ieder ogenblik arriveren met meneer Géronte. Ze zijn hals over kop teruggekeerd om mij te doen trouwen!

SCAPIN : Wat is daar nu zo erg aan?

OCTAVE : Als je alles wist dan zou je mij begrijpen.

SCAPIN : Aan u om mij alles van a tot z te vertellen. Ik ben een geboren trooster, altijd bereid om de jeugd te helpen als die in de problemen zit.

OCTAVE : Ach Scapin, als jij iets kon verzinnen om mij hieruit te redden, ik zou je heel mijn leven dankbaar zijn.

SCAPIN : Om u de waarheid te zeggen: er is maar weinig dat me niet lukt als ik er eenmaal mijn tanden in heb gezet. Ik heb een uitzonderlijk talent voor listen en streken dat door de gewone leek wel eens verward wordt met 'schurkachtigheid'. Maar sinds ik een minder prettige ontmoeting heb gehad met justitie heb ik besloten ermee te stoppen. Maar basta daarover. Vertel mij uw verhaal.

OCTAVE : Je weet, Scapin, dat meneer Géronte en mijn vader twee maanden geleden

per schip vertrokken zijn voor zaken.

SCAPIN : Dat weet ik.

OCTAVE : En dat Léandre en ik hier achterbleven. Sylvestre moest op mij letten en jij op Léandre.

SCAPIN : En dat heb ik uitstekend gedaan, al zeg ik het zelf.

SYLVESTRE : Ik ook!

OCTAVE : Kort daarop ontmoette Léandre een zigeunerinnetje op wie hij stapelverliefd werd.

SCAPIN : Dat weet ik natuurlijk ook.

OCTAVE : Léandre vond zijn zigeunerinnetje het mooiste meisje ter wereld, en ze was ook wel mooi. Hij werd kwaad als ik niet even enthousiast was en verweet me onverschilligheid voor zijn grote liefde.

SCAPIN : (*tot Sylvestre*) Waar hij naartoe wil is mij nog niet duidelijk.

OCTAVE : Op een dag, toen ik weer eens met hem meeding naar zijn liefje, hoorden wij in een klein huisje iemand luid snikken. Een vrouw vertelde ons dat daar straatarme vreemdelingen woonden.

SCAPIN : (*tot Sylvestre*) Ik zie nog altijd niet waar hij heen wil.

OCTAVE : Léandre en ik besloten het huisje binnen te gaan. We kwamen in een kamer waar een oude vrouw op sterven lag. Naast haar bed: een jammerende meid en een jong meisje met de ogen vol tranen. Zo mooi, zo ontzettend, ontroerend mooi. Een meisje zoals ik nog nooit gezien had.

SCAPIN : Aha!

OCTAVE : Elk ander meisje zou er in haar toestand verschrikkelijk uitgezien hebben. Ze had niets aan ...

SCAPIN + SYLVESTRE : Hé! Hé!

OCTAVE : dan lompen en vodden. Haar haar viel los en verward over haar schouders. En toch: ze schitterde als duizend sterren.

SCAPIN : Ik begin te begrijpen waar u naartoe wilt.

OCTAVE : Als jij haar toen had gezien, Scapin, in die situatie, dan zou je haar ook geweldig gevonden hebben.

SCAPIN : Zeer zeker. Geweldig. Daar twijfel ik niet aan.

OCTAVE : Haar tranen waren niet van die akelige tranen waar je gezicht lelijk van

wordt. Ze hilde gracieus, charmant. En toen ze neerknielde aan het bed van haar moeder, kregen Léandre en ik de tranen in de ogen van ontroering.

SCAPIN : Zeer ontroerend inderdaad. En dan bent u natuurlijk verliefd geworden op al die charme en gratie.

OCTAVE : Ach Scapin, zelfs een barbaar zou verliefd geworden zijn.

SCAPIN : Natuurlijk. Zoiets is niet tegen te houden.

OCTAVE : Nadat ik een paar woorden van troost had gesproken, gingen we weer weg.

Ik vroeg aan Léandre wat hij van dat lieve meisje vond, en hij antwoordde koudweg dat ze wel aardig was. Zijn onverschilligheid kwetste mij diep en ik besloot om mijn gevoelens voor haar voor hem verborgen te houden.

SYLVESTRE : Zeg, als u dat verhaal niet inkort, staan we hier morgenavond nog. (*tot Scapin*) Luister. Vanaf dat moment stond zijn hart in vuur en vlam en kon hij niet meer leven zonder zijn liefde. Maar de meid, die door de dood van de moeder voogdes is geworden over het meisje, is het niet eens met zijn bezoeken. Ze zegt: “Mijn meisje is wel arm, maar van goede komaf en uw avances zullen niet geduld worden, tenzij u met haar trouwt”. Hoe groter de hinderpalen, hoe vuriger zijn liefde. Hij denkt, redeneert, aarzelt, overweegt, twijfelt en besluit: drie dagen geleden zijn ze in het geheim getrouwd. Voilà.

SCAPIN : Ik snap het.

SYLVESTRE : Voeg daarbij dat meneer Géronte in Tarente een dochter heeft uit een tweede huwelijk.

OCTAVE : En dat meneer Géronte en papa een huwelijk willen arrangeren tussen die dochter en mij.

SYLVESTRE : En dat zijn oom intussen alles ontdekt heeft.

OCTAVE : En dat papa hier straks voor ons zal staan, twee maand vroeger dan voorzien.

SYLVESTRE : En u begrijpt dat er een ‘probleempje’ is.

OCTAVE : En voeg daar nog bij dat mijn vrouwtje straatarm is en ik geen rooie duit heb om haar te helpen.

SCAPIN : Is dat alles? Zoveel woorden voor een prulletje van niks? Komt er dan niet één ideeetje bij jullie op, geen lijstje, geen plannetje om de zaak weer recht te trekken? Als het aan mij lag, ik zou die twee oude zakken eens goed te kakken

zetten. Zo groot was ik nog maar, toen ik al klusjes opknapte, duizend keer ingewikkelder dan dit. Als die ontmoeting met justitie er niet was geweest, ik zou niet aan de verleiding kunnen weerstaan.

SYLVESTRE : Ik geef toe dat ik van de goede god niet jouw talent gekregen heb om intriges te smeden, maar gelukkig ook niet om het gerecht te ‘ontmoeten’. Daar komt uw lieve Hyacinte!

Scène 3

Hyacinte, Octave, Scapin, Sylvestre

HYACINTE : Ach Octave! Is het waar wat Sylvestre aan Nérine heeft verteld? Keert je vader terug om je te laten trouwen?

OCTAVE : Ik ben er kapot van, Hyacinte. Ik zit aan de grond.

(Hyacinte begint te huilen)

Huil niet, huil niet lieve Hyacinte. Je weet toch dat ik niet zonder jou kan.

HYACINTE : Ja, nu Octave, nu, maar wie zegt dat het zo zal blijven.

OCTAVE : Kan je op een andere manier echt beminnen dan voor altijd?

HYACINTE : Men zegt, Octave, dat de liefde van mannen niet zo lang duurt als de onze. Dat het een vlam is die even snel dooft als ze is opgelaaid.

OCTAVE : Dan is mijn hart niet gemaakt als dat van andere mannen. Ik houd van jou nu en voor altijd.

HYACINTE : Maar je vader is machtig. Je hangt van hem af en hij wil je doen trouwen met een ander. Ik zal sterven van verdriet.

OCTAVE : Nog liever laat ik mij onterven. Ik heb haar nooit gezien, maar nu al voel ik een afkeer van het meisje dat voor mij bestemd is. Het klinkt wreed, maar ik zou wensen dat de zee haar voor eeuwig opslokte. Huil dus niet meer, Hyacinte, huil niet meer. Als ik je zie huilen breekt mijn hart.

HYACINTE : Ik zal zien wat het noodlot ons brengt.

OCTAVE : Onze liefde zal sterker dan het noodlot zijn.

SCAPIN : *(tot Sylvestre)* Een vrouw die weet wat ze wil!

SYLVESTRE : En knap ook.

OCTAVE : Ziedaar de enige man die ons noodlot kan keren. Als hij tenminste wil.

SCAPIN : Ah neen! Ik heb gezworen mij niet meer met dergelijke zaken in te laten.

Maar als u heel erg aandringt, misschien dat ik dan ...

OCTAVE : Ik dring niet aan, ik *smeek* u op mijn knieën en met heel mijn hart: help ons, Scapin, help ons.

HYACINTE : Bij alles wat je het liefst is op de wereld. Ik smeeek je. Red onze liefde.

Gebruik al de gaven die je hebt om ons...

SCAPIN : Goed. Een mens moet zich al eens laten vermurwen. Ik zal mijn best doen.

OCTAVE : Hoe kan ik je ooit danken voor ...

SCAPIN : Shhht! (*tot Hyacinte*) Ga naar huis blijf kalm. (*tot Octave*) En u, bereid u voor op de eerste ontmoeting met uw vader.

Scène 4

Octave, Scapin, Sylvestre

OCTAVE : Ik bibber en beef al bij de gedachte.

SCAPIN : Het komt erop aan de eerste schok goed op te vangen. Als een man, een echte man. Niet als een lulletje rozenwater. Begrepen? Komaan, geef uzelf een houding. Zorg dat u kordaat antwoordt op al zijn vragen.

OCTAVE : Ik zal mijn best doen.

SCAPIN : We zullen eens repeteren. Niet doorzakken. Hoofd omhoog, Zelfverzekerd kijken.

OCTAVE : Zo?

SCAPIN : Bijna.

OCTAVE : Zo?

SCAPIN : Goed. Ik speel uw vader. Ja?

(Octave knikt)

Dien mij van antwoord alsof hij het zelf was. “Ha, hier hebben we die leegloper, dat stuk niemendal, voddevent, onwaardige verbasterde zoon van

een vader als ik. Hoe durf je mij nog onder ogen komen na die smerige streek die je uitgehaald hebt terwijl ik op reis was! Is dat de vrucht van mijn opvoeding, nagel van mijn doodskest. Antwoord mij, bedrieger, laat eens horen wat je te zeggen hebt.” (*tot Sylvestre*) Hij zegt niks. (*tot Octave*) Allez jongen, zeg dan toch iets. Reageer!

OCTAVE : Het is alsof ik mijn vader zelf hoor.

SCAPIN : Natuurlijk! Juist daarom moet u reageren!

OCTAVE : Ik zal hem van repliek dienen.

SCAPIN : Zeker weten?

OCTAVE : Zeker.

SYLVESTRE : Daar is uw vader.

OCTAVE : Mijn vader! Ik ben verloren! (*vlucht weg*)

SCAPIN : Octave, blijf hier. (*tot Sylvestre*) Hij is weg. Wij zullen het alleen moeten oplossen.

SYLVESTRE : Wat moet ik tegen hem zeggen?

SCAPIN : Laat mij maar doen en doe gewoon mee.

Scène 5

Argante, Scapin, Sylvestre

ARGANTE : (*achter*) Dat stuk ongeluk! Maar zo gemakkelijk zal hij er niet vanaf komen!

SCAPIN : (*tot Sylvestre*) Hij weet het al.

ARGANTE : Een schande is het.

SCAPIN : Goed luisteren!

ARGANTE : Ik zou wel eens willen weten wat ze me over dat huwelijk te vertellen hebben!

SCAPIN : Daar hebben wij al over nagedacht.

ARGANTE : Ze zullen proberen te ontkennen!

SCAPIN : Nee, dat zijn we niet van plan.

ARGANTE : Ze zullen een excuus verzinnen!

SCAPIN : Dat zou kunnen.

ARGANTE : Ik laat me niet om de tuin leiden met praatjes die nergens op slaan.

SCAPIN : We zullen zien.

ARGANTE : Ze zullen mij niets wijsmaken.

SCAPIN : Daar ben ik nog niet zo zeker van.

ARGANTE : Ik zorg dat hij achter slot en grendel belandt, die lummel, mij zo bedriegen!

SCAPIN : Laat dat maar aan ons over!

ARGANTE : En die Sylvestre, die ransel ik af tot hij blauw en groen ziet.

SYLVESTRE : Aha! Hij is mij niet vergeten!

ARGANTE : (*Ziet Sylvestre*) Aha! Daar ben je, opvoeder van mijn voeten. Kom hier dat ik je afransel.

SCAPIN : Meneer, wat ben ik blij u terug te zien.

ARGANTE : Dag Scapin. (*tot Sylvestre*) Je hebt mijn orders wel schitterend uitgevoerd.

SCAPIN : U maakt het prima, zie ik.

ARGANTE : Dat gaat. (*tot Sylvestre*) Waarom zeg je niets, jij onbetrouwbaar stuk ... Durf je niet misschien.

SCAPIN : Hebt u een aangename terugreis gehad, meneer Argante?

ARGANTE : Zeer aangenaam, maar laat me nu gerust. Ik wil ruzie maken.

SCAPIN : Ruzie maken?!

ARGANTE : Ja, ruzie maken.

SCAPIN : En met wie?

ARGANTE : Die daar.

SCAPIN : En waarom?

ARGANTE : Weet jij niet wat er tijdens mijn afwezigheid gebeurd is?

SCAPIN : Er is mij iets ter ore gekomen van een klein voorval.

ARGANTE : Een klein voorval?! Een schandaal is het, een schandaal.

SCAPIN : U hebt misschien een beetje gelijk.

ARGANTE : Een zoon die trouwt zonder toestemming van zijn vader!

SCAPIN : Ja dat is niet helemaal zoals het hoort, maar toch moet u zich niet zo opwinden.

ARGANTE : Mij niet opwinden, mij niet opwinden. Ik wind mij op als ik dat wil. Of heb ik daar geen reden toe misschien?

SCAPIN : Reden te over, meneer Argante. Daarom heb ik uw zoon eens goed de les gespeld. Vraag het hem maar. Zo weinig respect voor een vader, een goede vader, waaraan hij alles te danken heeft. U had hem zelf niet beter onder handen kunnen nemen. Maar achteraf heb ik ingezien dat hij eigenlijk geen ongelijk heeft.

ARGANTE : Wat is dat nu weer. Hij trouwt zomaar met een onbekende, zonder mijn toestemming, en hij zou geen ongelijk hebben!

SCAPIN : Hij werd gedwongen door het noodlot.

ARGANTE : Dat is een mooie uitvlucht. Vanaf nu mogen we dus bedriegen, stelen, moorden, alle mogelijke misdaden begaan. Het is het noodlot!

SCAPIN : U vat mijn woorden te ... filosofisch op. Ik bedoel dat hij er ... ingetuimeld is.

ARGANTE : En waar is hij dan wel 'ingetuimeld'?

SCAPIN : U zou toch niet willen dat hij zo wijs is als u? De jeugd is naïef en onbezonnen, dat weet u toch zo goed als ik. Neem nu Léandre.

ARGANTE : Léandre?

SCAPIN : Die heeft, ondanks al mijn goede raad, nog iets veel ergers uitgespookt dan uw zoon. U bent toch ook jong geweest? Ik heb horen zeggen dat u vroeger veel succes had bij de vrouwen en dat één blik volstond om uw slag te slaan.

ARGANTE : Dat is waar. Dat zal ik niet ontkennen. Maar ik ben nooit over de schreef gegaan, zoals die ellendige zoon van mij.

SCAPIN : Wat had hij dan moeten doen? Hij ziet een knappe meid die verliefd wordt op hem. Want dat heeft hij van u, dat alle dames verliefd op hem worden. Zij bezwijkt voor hem. Ze worden betrappt door haar ouders, en die dwingen hem met haar te trouwen.

SYLVESTRE : (*terzijde*) Je moet het maar kunnen uitleggen.

SCAPIN : Ze zouden hem vermoord hebben. En het is nog altijd beter getrouwd te zijn dan dood.

ARGANTE : Ik wist niet dat het zo gegaan was.

SCAPIN : Vraag het hem. (*wijst naar Sylvestre*) Hij zal het niet anders vertellen.

ARGANTE : (*tot Sylvestre*) Is hij onder dwang getrouwd?

SYLVESTRE : Ja meneer.

SCAPIN : Gelooft u me nu?

ARGANTE : Hij had onmiddellijk klacht moeten neerleggen wegens geweldpleging.

Bij een notaris.

SCAPIN : Dat wilde hij nu juist niet.

ARGANTE : Dan kon ik dat huwelijk laten verbreken.

SCAPIN : Verbreken?

ARGANTE : Ja.

SCAPIN : Dat doet u niet.

ARGANTE : Ah neen?

SCAPIN : Nee.

ARGANTE : En waarom niet? Ik heb nog altijd mijn rechten als vader. En mijn zoon is geweld aangedaan.

SCAPIN : Daar zal hij het niet mee eens zijn.

ARGANTE : Zal hij het daar niet mee eens zijn?

SCAPIN : Neen.

ARGANTE : Mijn zoon?

SCAPIN : Uw zoon. U zou toch niet willen dat hij toegeeft dat hij alles onder druk heeft gedaan. Hij zou er zichzelf onrecht mee doen en zich een vader als u onwaardig tonen.

ARGANTE : Dat kan me niet schelen.

SCAPIN : Voor zijn eer, en voor die van u, *moet* hij wel tegen iedereen zeggen dat hij uit vrije wil is getrouwd.

ARGANTE : En ik wil dat hij voor mijn eer en voor die van hem het *tegendeel* zegt.

SCAPIN : Dat doet hij niet.

ARGANTE : Ik zal hem dwingen.

SCAPIN : Hij doet het niet, zeg ik u.

ARGANTE : Hij doet het wel, of ik onturf hem.

SCAPIN : U?

ARGANTE : Ik.

SCAPIN : Goed.

ARGANTE : Hoezo, goed?

SCAPIN : U zult hem niet onterven.

ARGANTE : Ik hem niet onterven?